

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقداری از روایاتی که درباره تقیه خوفیه و کتمانیه بود خواندیم و درباره آنها بحث کردیم ، و اما درباره تقیه مداراتی که عبارت است از مدارات و معاشرت با اهل سنت در امورات مختلف برای حفظ وحدت و یکپارچگی در مقابل دشمنان اسلام باید عرض کنیم که ما معتقدیم که این جریان (تقیه مداراتی) باید دوام داشته باشد تا امام عصر (عج) ظهور کنند ولی بعضی از فقهای ما قائلند که این جریان مختص به زمان خاصی بوده که آن زمان هم سیری شده من جمله حاج آقا رضای همدانی که در مصباح الفقیه می فرماید این قبیل از روایات مختص به آن زمانی می باشند که سنی ها دارای قدرت و حکومت بوده اند و تسلط کامل داشته اند و در مقابل شیعیان در اقلیت و محدودیت به سر می برده اند فلذا در آن زمان پشت سر آنها نماز خواندن و در احکام فقهی دیگر با آنها هماهنگ بودن اشکالی نداشته منتهی آن زمان سیری شده فلذا ما دیگر نمی توانیم به این روایات برای زمان خودمان استدلال کنیم ، و همچنین علامه بجنوردی در جلد ۵ قواعد الفقهیه نیز مانند حاج آقا رضای همدانی قائلند که این روایات مختص به زمان خاصی بوده اند و آن زمان هم سیری شده فلذا ایشان هم این بحث را مطرح نکرده اند ، اما حضرت امام (ره) قائلند که این روایات متعلق به تمام زمانها هستند و اهل بیت (ع) از ما خواسته اند که وحدت ما را حفظ کنیم چون ما دشمن واحد قوی و نیرومندی داریم و اگر قرار باشد ما با آنها درگیر شویم ضعیف می شویم و دشمن مشترک ما از ضعف ما استفاده خواهد کرد و به ما ضربه خواهد زد و ایشان در ص ۱۹۵ از رساله فی التقیه این بحث را مطرح کرده اند و به روایات فراوانی در زمینه تقیه مداراتی استدلال کرده اند که ما با توفیق پروردگار امروز چند تا از آنها را عرض می کنیم .

اول خبر ۲ از باب ۲۶ از ابواب الأمر والنهی می باشد که در ص ۴۷۱ از جلد ۱۱ وسائل ۲۰ جلدی واقع شده است ، خبر این است : « وعنه ، عن احمد بن محمد ، عن علی بن الحکم ، عن هشام الکندی قال : سمعت أبا عبدالله (ع) يقول : إِيَّاكُمْ أَنْ تَعْمَلُوا عَمَلًا نَعْبَرُ بِهِ ، فَإِنَّ وَلَدَ السُّوءِ يَعْبُرُ وَالِدَهُ بِعَمَلِهِ كَوْنُوا لِمَنْ انْقَطَعْتُمْ إِلَيْهِ زِينًا ، وَ لَا تَكُونُوا عَلَيْهِ شِينًا ، صَلُّوا فِي عَشَائِرِهِمْ ، وَ عَوِدُوا مَرْضَاهُمْ وَ اشْهَدُوا جَنَائِزَهُمْ ، وَ لَا يَسْبِقُونَكُمْ إِلَى شَيْءٍ مِنَ الْخَيْرِ فَأَنْتُمْ أَوْلَى بِهِ مِنْهُمْ ، وَ اللَّهُ مَا عَبْدَ اللَّهِ بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ

الخبء ، قلت : وما الخبء؟ قال التقية . » روایت سنداً صحیح می باشد و بر مانحن فیه دلالت دارد.

خبر بعدی خبر ۳ از همین باب ۲۶ می باشد ، خبر این است : « و عن الحسين بن محمد ، عن معلى بن محمد ، عن محمد بن جمهور ، عن احمد بن حمزة ، عن الحسين بن المختار ، عن أبي بصير قال: قال أبو جعفر (ع) خالطوهم بالبرانية ، و خالفوهم بالجوانية إذا كانت الإمرة صيبانية . » یعنی در آشکارا و در ظاهر با آنها زندگی کنید ولی در دل و باطن با آنها مخالفت کنید زمانی که حکومت صیبانیه شد یعنی اگر حکومت به دست جوانانی که با ما مخالفند افتاد این کار را انجام دهید ، خلاصه روایات فراوانی در این زمینه داریم من جمله در جلد ۵ از وسائل ۲۰ جلدی در باب نماز جماعت روایات فراوانی داریم که در آنها گفته شده پشت سر آنها (سنی ها) نماز خواندن مثل پشت سر پیغمبر (ص) نماز خواندن است و امثال این روایات منتهی چون امروز چهارشنبه است وقت نداریم تمام آنها را بخوانیم ولی آدرس آنها را عرض می کنیم تا شما آنها را مطالعه کنید ؛ اول باب ۵ از ابواب صلوة جماعت می باشد که در ص ۳۸۱ از جلد ۵ وسائل ۲۰ جلدی واقع شده است مثلاً خبر اول از این باب این خبر است : « محد بن علی بن الحسين بإسناده عن حماد بن عثمان ، عن أبي عبدالله (ع) أنه قال : من صَلَّى معهم في الصف الأول كان كمن صَلَّى خلف رسول الله (ص) في الصف الأول . » و خبر ۴ و ۷ و ۸ از همین باب هم بر همین مطلب دلالت دارند .

و اما در باب ۳۴ از ابواب صلوة جماعة هم روایاتی وجود دارد که بر مانحن فیه دلالت می کنند.

خوب این اخبار از دو جهت خیلی اهمیت دارند اول اینکه دلالت دارند بر اصل عمل تقیه و دوم اینکه دلالت دارند بر اینکه آن عملی که تقیه انجام شده مجزی می باشد و دیگر نیازی به قضا و اعاده ندارد که بعداً درباره این مطلب بحث می کنیم .

خوب امروز چهارشنبه است و بحث اخلاقی ما به اینجا رسید که ...

و الحمد لله رب العالمين أولاً و آخراً و صلى الله على

محمد و آله الطاهرين